

Стенографски дневник

НА

107. заседание

Събота, 28 септември 1946 г.

(Открито в 11 ч. 5 м.)

Председателствава подпредседателят Георги Трайков. Секретари: Йордан Чобанов и Георги Христов.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
Съобщения:		селяно-стопанско настаняване на бежанците. (Първо и второ четене)	1197, 1198
Отпуски	1193	5. За приемане даренията на кооперативната болница в гр. Павликени, направено в полза на Министерството на народното здраве. (Първо и второ четене)	1198
По дневния ред:		6. За обществени грижи и възпитание на детето. (Първо и второ четене)	1199, 1202
Законопроекти: 1. За изменение на някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1946 бюджетна година. (Първо и второ четене)	1193, 1194	Говорили: м-р Георги Попов	1200
2. За организиране и използване техническите кадри с висше и средно образование. (Първо и второ четене)	1194, 1195	м-р Стоян Костурков	1201
3. За изменение и допълнение на наредбата-закон за подпомагане народните борби против фашизма и техните семейства. (Първо и второ четене)	1196, 1197	Предложение на председателството да не се гласува дневен ред за следващото заседание, като се възлага на председателството при нужда да свика Народното събрание. (Приемане)	1202
4. За изменение и допълнение на наредбата-закон за облекчение на бежанците, настанени по закона за			

Председателствава Георги Трайков: (Звъни) Присъствуват необходимият брой народни представители. Откривам заседанието.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Ботев, Александър Тасев, Александър Чичовски, Атанас Добревски, Атанас Драгиев, Божко Иванов, Борис Георгиев, Борис п. Христов, Борис Чобанов, Васил Юруков, Васил Павурджиев, Вели Сюлейманов, Венелин Медаров, Владимир Поптомо, Ганчо Минев, Георги Хълчев, Георги Дамянов, Георги Стамболов, Георги Костов, д-р Георги Славчев, Георги Тодоров, Груди Атанасов, Гьоко Габровски, Димитър Икономов, Димитър Панайотов, Димитър Крайчев, Димитър Попов, Диню Тодоров, Драгомир Вълчков, Екатерина Стефанова, Елена Кецкарова, Желязко Стефанов, Иван Грозев, Иван Димитров, Иван Каменов, Иван Ников, Иван Арнаудов, Илия Атанасов, Йордан Пекарев, Йордан Бодуров, Кирил Клисурски, Кирил Тонев, Коста Крачанов, Крум Кюляков, Кръстю Недков, Кръстю Добрев, Любен Коларов, Мажо Калев, Марин Йовев, Марин Шиваров, Мата Пюркеджиева, Минчо Минчев, д-р Мишко Нейчев, д-р Михаил Геновски, Младен Карталев, Никола Разлоганов, Николай Иванов, Нинко Вияшки, Пело Пеловски, Пенчо Пенчев, Петко Кушин, Петър Запрянов, Петър Каменов, Петър Тодоров, Рада Ноева, Сава Дълкобов, д-р Сергей Мисирков, Спиро Трингов, Стамел Попов, Стефан Милков, Стефан Каракостов, Стефан Прокопиев, Стефан Габровски, Стою Неделчев, Стоянка Анчева, Тачо Даскалов, Питко Черноколев, Тодор Тодоров, Тодор Янакиев, Филип Филипов, Хюсеин Еминов, Цветан Гаджовски, Цветан Капитанов, Цветана Керанова, Цеко Мустакерски, Цола Драгойчева и Яни Янев)

Председателството е разрешило отпущ на следните г-да народни представители:

Ганчо Минев — 1 ден, Александър Тасев — 1 ден, Владимир Поптомо — 4 дни, Георги Хълчев — 1 ден, Пенчо Ив. Пенчев — 1 ден, Стамел Попов — 3 дни, Стефан Габровски — 1 ден, Филип Филипов — 1 ден, Коста Крачанов — 1 ден, Георги Босолов — 2 дена и Райко Дамянов — 2 дена.

Попоскан е отпущ, който следва да се разреши от Народното събрание, от следните г-да народни представители:

Вели Сюлейманов — 1 ден. Които са съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Никола Разлоганов — 1 ден. Които са съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Стоянка Анчева — 1 ден. Които са съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Йордан Пекарев — 1 ден. Които са съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Кирил Клисурски — 2 дена. Които са съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Стефан Прокопиев — 1 ден. Които са съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Цветан Гаджовски — 3 дни. Които са съгласни, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Попослъваме към разглеждане на дневния ред. Първа точка от дневния ред е първо четене на законопроекта за организирането и използването на техническите кадри с висше и средно образование.

Министър Югов, който замества министъра на електрификацията, водите и природните богатства, моли да се пререда тази точка и да се разгледа след втората точка от дневния ред. Които е съгласен с това предложение, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Присъпваме към точка втора от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за изменение на някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1946 бюджетна година.

Председателството предлага да не се четат мотивите на законопроекта. Които е съгласен с това предложение, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете)

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение на някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1946 бюджетна година

Член единствен. Изменяват се бюджетите за 1941 бюджетна година на следните министерства и дирекции:

1. Министерство на народното просвещение

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 127 с 14.000.000 лв., § 99 с 1.000.000 лв. и § 102 с 3.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 103 с 2.000.000 лв., § 107 с 2.000.000 лв., § 129 с 2.000.000 лв., § 130 с 5.000.000 лв. и § 135 с 7.000.000 лв.

2. Министерство на финансите

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 3 с 2.400.000 лв., § 11 с 4.000.000 лв., § 24 с 1.600.000 лв., § 28 с 8.000.000 лв., § 40 с 4.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 14 с 2.000.000 лв., § 19 с 9.000.000 лв., § 30а с 5.000.000 лв. и § 45 с 4.000.000 лв.

3. Министерство на правосъдието

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 6а с 1.000.000 лв., § 6б с 2.000.000 лв. и § 23, т. 2, с 4.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 18 с 2.000.000 лв. и § 29 с 5.000.000 лв.

4. Главна дирекция на пощите, телеграфите и телефоните

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 46 с 13.500.000 лв., § 6 с 500.000 лв., § 11 с 1.000.000 лв., § 12 с 12.000.000 лв. и § 17б с 2.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 19а с 15.000.000 лв. и § 19в с 14.000.000 лв.

5. Министерство на индустрията и занаятите

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 10 с 2.000.000 лв., § 11 с 2.000.000 лв., § 15 с 1.000.000 лв., § 23 с 3.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 21 с 2.000.000 лв. и § 32 с 6.000.000 лв., като текстът на същия параграф се

изменя така: „За постройка на училищна сграда за промишленото училище в гр. Варна 3.000.000 лв. и за строеж и ремонт на други училищни сгради и работилници 3.000.000 лв.“

6. Министерство на вътрешните работи

Към обяснителната таблица за разходите по личния състав на Министерството на вътрешните работи се прибавя „Отделение за трудово мобилизиране на безземници и празноскутиши“, за която цел се разрешава кредит по § 1 на бюджета на същото министерство за 1946 бюджетна година в размер на 630.000 лв., съгласно с приложената обяснителна таблица.

Разходите по горния кредит да се покриват от осъществяваните икономии от кредита по същия параграф.

Заплатите и другите възнаграждения на граничните войски на командния състав от същите войски — за месеците октомври, ноември и декември 1946 г. се заплащат от Министерството на вътрешните работи, от кредита по § 1 на бюджета на същото министерство за 1946 бюджетна година, по таблица, одобрена от Министерския съвет, за която цел ще се използва кредит в размер на 18.000.000 лв., предвиден в бюджета на Министерството на войната за същата бюджетна година, прехвърлянето на който кредит ще стане с заповед на министъра на финансите.

Прехраната, въщото снабдяване и всички други доволствия на хората и добитъка при граничните войски до края на 1946 бюджетна година става за сметка на бюджета на Министерството на войната по досегашния ред.

Намерените на 31 декември 1945 г. налични фуражни припаси в складовете на учрежденията, подведомствени на Министерството на вътрешните работи, се изразходват през 1946 г. само за нуждите на същите, без да се заплаща стойността им от съответния кредит по бюджета на същото министерство за същата бюджетна година. Към годишните отчети се прилагат само протоколите за намерената наличност и квитанция за зачисляването им.

Служителите при околийското управление — администрация и милиция в гр. Перник, която на основание чл. 17 от закона за бюджета на държавата за 1945 бюджетна година се издържат от бюджета на мина „Перник“, имат всичките права и задължения на държавни служители.

ОБЯСНИТЕЛНА ТАБЛИЦА

на разходите за допълнителен личен състав по бюджета на Министерството на вътрешните работи за 1946 бюджетна година.

Брой на служителите	Наименование на службите и длъжностите	Страница и № на таблицата	Основна месечна заплата одному	Годишна заплата одному	Искам кредит за всички за 1946 г. от м. XII
	Отделение за трудово мобилизиране на безземници и празноскутиши				
1	Началник на отделение	10—73	8.400	100.800	25.200
1	Помощник-началник	10—68	5.800	69.600	17.400
3	Началник секция	10—71	6.400	76.800	57.600
1	Пом.-началник секция	10—67	5.400	64.800	16.200
2	Н-к група III—I ст.	24—42	4.400—5.200	52.800—62.400	31.200
6	Уредник	13—128	3.800	45.600	68.400
18	Надзорател на работници	10—66	2.300	27.600	124.200
8	Проверител	11—95	3.000	36.000	72.000
2	Деловодител II кат.				
	III—I ст.	8—20	2.400—2.800	28.800—33.600	16.800
1	Картотекар	8—35	2.400—2.600	28.800—31.200	7.800
6	Ръководител по храна V—I ст.	47—18	2.200—3.200	26.400—38.400	57.600
2	Домакин II к. III—I ст.	8—23	2.400—3.200	28.800—38.400	19.200
1	Машинист II—I ст.	10—57	2.400—2.800	28.800—33.600	8.400
2	Писари	11—82	2.300	27.600	6.900
54	Всичко			528.900	

За повишение за изслужени години и за преназначения в по-горна степен и категория 31.100

560.000

12,5% за пенсионния фонд 70.000

А всичко 630.000

(Ето мотивите към законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1946 бюджетна година

Г-да народни представители! Във връзка с произведения референдум за Народната република и изборите за Велико народно събрание и поради изменението на закона за пенсия за изслужено време, в някои министерства и дирекции са били извършени непредвидени разходи за временно нает персонал и за външни пенсионни удължки за същия персонал, вследствие на което разходите с бюджетите за 1946 бюджетна година кредити са се оказали недостатъчни да покриват тия допълнителни разходи и се налага, същите кредити да бъдат усилены. Това усиление ще се

извърши, като се използват останалите неизразходвани кредити по бюджетите за същите министерства и дирекции за 1946 бюджетна година.

Горното като излагам, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и гласувате предложението ви за целта законопроект, София, септември 1946 г.

Министър на финансите: Д-р Ив. Стефанов)

Председателстващ Георги Трайков: По законопроекта няма записани оратори.

Който приема на първо четене законопроекта за изменение някои от бюджетите на министерствата и дирекциите за 1946 бюджетна година, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министър д-р Рачо Ангелов.

Министър д-р Рачо Ангелов: Ще моля Народното събрание да приеме законопроекта, по спешност, и на второ четене.

Председателстващ Георги Трайков: Г-н министър д-р Рачо Ангелов, като заместник на министъра на финансите, предлага да се приеме законопроектът, по спешност, и на второ четене. Който приема това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете заглавието на законопроекта*)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема заглавие на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Йордан Чобанов (к): (Чете член единствен с обяснителната таблица)

Председателстващ Георги Трайков: Има думата г-н министър д-р Рачо Ангелов.

Министър д-р Рачо Ангелов: Предлагам да се прибавят към член единствен следните две нови точки 7 и 8:

„7. Върховно правителство.

Към бюджета на Върховното правителство за 1946 бюджетна година се добавя глава VII — Главна дирекция на трудовата повинност.

Остатъците от кредитите на бюджета на Министерството на войната — трудови войски, за 1946 бюджетна година се изразходват за издръжката на Главната дирекция на трудовата повинност. Изразходването на тия остатъци става, като за личния състав на същата дирекция се изработва отделна таблица, одобрена от Министерския съвет по доклад на министъра на финансите, а за външни разходи остават в сила текстовете на отделните параграфи на бюджета на Министерството на войната — трудови войски за 1946 бюджетна година.

8. Министерство на търговията и продоволствието

Кредитите по следните параграфи се усилят: § 14д с 500.000 лв.; § 17д с 200.000 лв.; § 18б с 2.000.000 лв.; § 18г с 100.000 лв.; § 18д с 100.000 лв.; § 31, т. 1, с 1.000.000 лв.; § 31, т. 2, с 800.000 лв.; § 32 с 1.500.000 лв.

Създава се нов § 35а: „Надници и възнаграждения на временно нает персонал за Дирекцията на разпределението — 400.000 лв.“

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 30 — с 200.000 лв.; § 40 с 800.000 лв.; § 49 с 2.000.000 лв. и § 49а с 3.600.000 лв.“

Председателстващ Георги Трайков: Който приема член единствен така, както се прочете от г-на секретаря, и предложените прибавки от заместник министъра на финансите г-н д-р Рачо Ангелов, заедно с обяснителната таблица, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Връщаме се на точка първа от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за организирането и използването на техническите кадри с висше и средно образование.

Председателството предлага, мотивите на законопроекта да не се четат.

Георги Христов (з): Предлагам да не се чете и законопроектът.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема, законопроектът и мотивите да се считат прочетени, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

(Ето текстът на мотивите и на законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за организиране и използване техническите кадри с висше и средно образование

Г-да народни представители! За провеждането плановата строителна политика на народното о.ф. правителство са необходими технически кадри, които ние имаме в страната, но те не са организирани и трудът им не се използва напълно и рационално

* За текста на законопроекта виж първото четене на стр. 1192.

Липсва всякакво разпределение на кадрите. В зависимост от материалните условия, които им се предлагат, даден сектор се изправя от технически кадри, които отиват там, гдето им се предлагат по-добри условия. Масово явление е бягството на техниците от държавните и обществени технически ведомства към частния сектор. Това е една от причините, значителна част от държавното и обществено строителство през 1946 г. да не може да се реализира. Големи и важна строителни обекти се изпълняват без достатъчно проучване, което влече след себе си големи загуби за народното стопанство. Липсва всякаква преценка за подготовката и способностите на техниците, поради което важни технически служби се заемат от неподготвени техници, докато способни и подходящи такива стоят настрана.

Бягството на техниците от държавния и обществен сектор се насърчава и от самите държавни технически ведомства, които вместо да проектират, ръководят и изпълняват своите постройки, ги отдават на частния сектор. Поради лошото материално положение на техниците чиновници, създава се почва за корупция и ограбване държавата от разни предприемачи спекуланти.

Законът има за цел да разпредели работата между всички техници съобразно строителния план, теоретическата и практическа подготовка на техническите кадри, като всеки техник бъде възнаграден според извършената работа. Антагонизмът между отделните категории техници ще изчезне и ще се замени с едно благородно съревноуване. Създаване постоянна работа на техниците ще има за резултат едно чувствително намаление на таксите правилници за възнагражденията на техническите кадри.

Създаването на държавни и обществени организации на самоиздръжка, снабдени с достатъчно машинен инвентар, ще има за резултат намаление стойността на строежите и повишение качеството на строителните работи. Ще се тури край на безскрупулното ограбване на държавата, общините и кооперациите от разни спекулант-строители. Ще се постигне едно чувствително ускорение изпълнението на строителната програма.

Гр. София, септември 1946 г.

Министър на електрификацията, водите и природните богатства:
Тр. Костов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за организирането и използването на техническите кадри с висше и средно образование

Чл. 1. С цел за най-пълно и ефикасно използване на техническите кадри на страната, при Върховния стопански съвет се организира специален сектор „Технически кадри“, на който се възлага:

- съставянето и поддържането на картотека на всички лица с висше и средно техническо образование;
- установяване на нуждите от технически кадри, необходими за реализирането на технико-стопанската дейност на държавния, обществен и частния сектор на народното стопанство;
- организирането и разпределението на наличните технически кадри в зависимост от нуждите.

Чл. 2. За да се задоволят най-пълно и висококачествено нуждите на държавните, общински и обществени учреждения и предприятия, а също и на частните лица при проучването, проектирането и ръководството на технически мероприятия, техническите кадри с висше и средно образование се организират във ведомствени или териториални (областни, районни и градски) технически организации.

Чл. 3. Всички държавни, общински и обществени учреждения и предприятия, които упражняват постоянно технико-стопанска дейност, за провеждането на която са необходими постоянни технически кадри, се задължават да комплектуват собствени технически организации, на които възлагат: проучването, проектирането и ръководството на технико-стопанските си мероприятия.

На ведомствените технически организации могат да бъдат възлагани работи и от други ведомства, в случай че те не се явяват и като контролни органи на същите ведомства или обекти.

Чл. 4. В изпълнение на общонародния стопански план, председателят на Върховния стопански съвет след мнение на съответното ведомство, със служебна заповед одобрява в кои учреждения, предприятия, общини и др. технически ведомства, в какъв срок, размер и вид ще се създадат такива организации.

Чл. 5. Проучвателните и проектантски организации се оглавяват от ръководители, които се назначават от съответния министър в съгласие с Висшия стопански съвет.

Чл. 6. За задоволяване техническите нужди на общински и обществени организации, с малка или непостоянна техническа дейност, за които не е целесъобразно издържането на собствени технически организации, и за посрещане нуждите на частните лица, по преценка на В. с. с. се организират териториални (областни, районни и градски) технически организации.

Съставът и специализацията на териториалните технически организации се определят в зависимост от техническите нужди на обслужваните от тях райони.

Общинските и обществени организации могат да възлагат свои работи на техници с висше и средно образование, неорганизиранни в териториалните технически организации, само с разрешението на Върховния стопански съвет.

Чл. 7. В случай на обществена необходимост, предоставя се право на Върховния стопански съвет да мобилизира стопански и разпределя между техническите организации всички технически лица с висше и средно образование на възраст до 55 години.

Чл. 8. Както ведомствените, така и териториалните технически организации се самоиздържат.

При определяне възнагражденията, които ще трябва да заплащат работодателите за възлаганата от тях работа, към сумата, предвидена за непосредствено заплащане труда на изпълнителят, се прибавя известен процент за общи разходи и ръководство на организацията. Размерът на тези проценти се определя в специалния правилник за възнаграждение на изпълнителите.

Чл. 9. Възлага се на държавните, общински и обществени ведомства и предприятия, които имат значителна строителна дейност, да организират собствени строителни предприятия, които да самоиздържат.

Начинът на организиране и отчитане на тези организации ще се определи от специален правилник.

Чл. 10. За обзавеждане и организиране на проектантските проучвателни и строителни организации, които ще се създадат до края на 1946 г., съответните ведомства отпускат необходимите за това средства за организиране и обзавеждане на нови проектантски и строителни организации.

Чл. 11. Върховният стопански съвет се задължава в два месечен срок да издаде правилници:

- за реда и начина на регистрацията на техническите лица, с висше и средно образование и тяхното разпределение между ведомствените и териториални организации;
- за реда на назначаване на ръководителите на ведомствените и териториални технически организации и за техните права и задължения;
- за правилата за произвеждане на разходи и тяхното оправаване от проектантските проучвателни и строителни организации;
- за определяне цената на услугите, вземани от техническите организации от работодателите, и за определяне размера на възнагражденията на изпълнителите;
- за структурата и функциите на сектора (технически кадри) при Върховния стопански съвет;
- за преходното положение.

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат на първо четене законопроекта за организирането и използването на техническите кадри с висше и средно образование, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министър Югов.

Министър Антон Югов: Моля г-да народните представители да се съгласят, законопроекта да бъде приет, по спешност и на второ четене.

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат предложението на заместника на министъра на електрификацията, г-н Югов, да се разгледа законопроекта, по спешност, и на второ четене, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да докладва законопроекта.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете заглавието на законопроекта*)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 1)

Председателстващ Георги Трайков: Има думата г-н министър Югов.

Министър Антон Югов: Предлагам да се направят следните изменения в чл. 1:

На втория ред след думата „страната“ се заличава думата „при“. След думите „Върховния стопански съвет“ се поставят две точки и се заличават думите: „се организира специален сектор „Технически кадри“, на който се възлага“.

П. а) се заличава изцяло.

П. б) става „п. а)“.

Първата дума от п. а) вместо „установяване“ става „установява“. След нея думата „на“ се заличава. Текстът на п. а) става така: (Чете) „Установява нуждите от технически кадри, необходими за реализирането на технико-стопанската дейност на държавния, обществен и частния сектор на народното стопанство“.

П. в) става п. б). Първата дума „организирането“ става „организира“, а думата „разпределението“ става „разпределя“. Думата „на“ се заличава, и п. б) става така: (Чете) „Организира и разпределя наличните технически кадри в зависимост от нуждите“.

Към п. б) се прибавя нова алинея: (Чете) „Съставянето и поддържането на картотека за всички лица с висше и средно образование се извършва от Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството“.

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат чл. 1 с предложените от г-н министър Югов изменения, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 2)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 3)

Председателстващ Георги Трайков: Които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

*) За текста на законопроекта виж първото четене на същата страница по-горе.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 4)

Председателствуващ Георги Трайков: Които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 5)

Председателствуващ Георги Трайков: Има думата г-н министър Югов.

Министър Антон Югов: Предлагам, думите на края: „в съгласие с Върховния стопански съвет“ да се заличат.

Председателствуващ Георги Трайков: Които приемат чл. 5 с предложеното от г-н министър Югов изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 6)

Председателствуващ Георги Трайков: Има думата г-н министър Югов.

Министър Антон Югов: На края на последната алинея думите: „Върховния стопански съвет“ се заличават и вместо тях се прибавят думите „Министерския съвет“.

Председателствуващ Георги Трайков: Които приемат чл. 6 с предложеното от г-н министър Югов изменение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 7)

Председателствуващ Георги Трайков: Които приемат чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 8)

Председателствуващ Георги Трайков: Има думата г-н министър Югов.

Министър Антон Югов: Предлагам да се направи една редакционна поправка. На края на втората алинея в думите: „Размерът на тези проценти се определя в специалния правилник за възнаграждения на изпълнителите“, думата „специалния“ да стане „специален“.

Председателствуващ Георги Трайков: Които приемат чл. 8 с предложената от г-н министър Югов редакционна поправка, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 9)

Председателствуващ Георги Трайков: Има думата г-н министър Югов.

Министър Антон Югов: Предлагам, втората алинея да се измени така: „Организирането и отчитането на тези организации ще се извършва съгласно правилника за предприятията на самоиздръжка.“

Председателствуващ Георги Трайков: Които приемат чл. 9 с предложената от г-н министър Югов корекция, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 10)

Председателствуващ Георги Трайков: Има думата г-н министър Югов.

Министър Антон Югов: Предлагам, първата алинея да се заличи изцяло и да остане само втората алинея без поправка.

Председателствуващ Георги Трайков: Които приемат чл. 10 с предложените от г-н министър Югов корекции, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Йордан Чобанов (к): (Чете чл. 11)

Председателствуващ Георги Трайков: Има думата г-н министър Югов.

Министър Антон Югов: Предлагам, в началото вместо „Върховният стопански съвет“ да се задължава в двумесечен срок да издаде правилници“ да се каже „Съответните министерства в съгласие с Върховния стопански съвет“ да се задължават в двумесечен срок да издадат правилници“, а така също текстовете на букви „д“ и „е“ да се заличат.

Председателствуващ Георги Трайков: Които приемат чл. 11 с предложените от г-н министър Югов коорекции, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминваме към точка трета от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за допълнение и изменение на наредбата-закон за подпомагане на народните борци против фашизма и техните семейства.

Председателството предлага мотивите да не се четат.

Които приемат това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете)

„ЗАКОНОПРОЕКТ

за допълнение и изменение на наредбата-закон за подпомагане на народните борци против фашизма и техните семейства

§ 1. — Чл. 1, буква „в“.

В чл. 1, буква „в“, думите „най-необходимите“ се премахват, а думите „вещи“ става „вещите“.

§ 2. — Чл. 3, буква „в“, се изменя така: „Централното ръководство и поделенията на Съюза на бойците срещу фашизма“.

§ 3. — Чл. 8, буква „а“, се изменя така: „Семействата на народните борци, убити, изчезнали, екзекутирани и починали в борбата против фашизма от 1 януари 1923 г. насам, ако са антифашисти“.

В същия член буква „б“ се изменя така: „Семействата на народните борци, починали след 15 септември 1944 г. насам в случаите, когато причината на смъртта е от раняване или заболяване, придобита в борбата против фашизма от 1 януари 1940 г. насам“.

В същия член, буква „е“, думата „най-необходимите“ става „необходимите“.

В същия член, буква „ж“, датата 31 декември 1944 г. става „9 май 1945 г.“.

В същия член буква „з“ придобива следната редакция: „Всички борци против фашизма и техните семейства, на които са опожарени или разрушени жилищни или стопански сгради или са опожарени, унищожени или ограбени движими вещи в периода от 1. I. 1923 г. до 1 януари 1940 г.“

§ 4. — Чл. 9:

Точката на края на текста на чл. 9, буква „а“, става „запетая“ и се прибавя следният текст: „като помощите по т. „а“ на чл. 8 за семействата на борците против фашизма, убити, изчезнали, екзекутирани и починали в борбата против фашизма от 1 януари 1923 г. до 31 декември 1939 г. вкл. се определят и отпускат в размер от 30.000 до 50.000 лв.“

Към забележката на чл. 9, буква „а“, се прибавят следните нови алинеи:

„От помощта, предвидена в настоящия член, се отделя и на пълнолетни и работоспособни братя и сестри, ненавършили 28-годишна възраст, ако последните са останали назад в професионалната си подготовка или в образованието си, вследствие на преследването, на които са били подхвърлени от фашистката власт поради факта, че брат им или сестра им е бил борец срещу фашизма“.

„Отделна помощ се дава и на родителите на бореца срещу фашизма, независимо от това, че тя е дадена на съпругата, ако родителите са били издържани изключително от загиналия борец.“

Към буква „б“ на същия чл. 9 се прибавя следната нова алинея:

„За борците срещу фашизма се създават почивни станции, пре-ванториуми, летовища, санаториуми, старопиталища и други подобни“.

Точка „д“ на същия член придобива следната редакция:

„Помощта по т. „з“ на чл. 8 се отпуска еднократно в размер до 30.000 лв. за жилищните и стопански сгради а за движимите вещи 50% от днешната пазарна стойност, съобразно семейното и материално положение на пострадалите, въз основа на общинско удостоверение, издадено по данни на околийския комитет на Отечествения фронт“.

§ 5. — Чл. 10 се изменя така:

„Борците против фашизма: партизани, политически затворници и концлагеристи, независимо от тяхната възраст, се учат безплатно във всички държавни или подпомагани от държавата, общините или други обществени учебни заведения и се освобождават от държавните такси във всички останали училища в страната.

Те се освобождават от училищни, изпитни и всякакви други такси и вноски, с изключение на допълнителна фондова такса, ако повтарят класа не по причина на болест. За държавен и майсторски изпит плащат половина такса“.

§ 6. — Нов чл. 10а:

„Сираците на загиналите борци против фашизма от 1 януари 1923 г. насам, на тях, поменати в чл. 8, т. „б“, както и братята и сестрите на загиналите бойци против фашизма, които са останали назад в професионалната си подготовка или в образованието си, вследствие на преследването, на което са били подхвърлени от фашистката власт, че брат им или сестра им е бил борец срещу фашизма, се ползват също с облекчения по чл. 10 до навършването на 30-годишна възраст, но само ако са антифашисти.“

Същите лица се настаняват в общежития при условията на първата алинея.“

§ 7. — Нов чл. 10б:

„Борците против фашизма и техните семейства се признават напълно по привилегии, облекчения, улеснения и помощи с пострадалите от войните, дадени им по всички закони в правилници“.

§ 8. — В чл. 12 думата „най-необходимите“ става „необходимите“.

Към чл. 12 се прибавя следната нова забележка: „Правонамниците по този член, които са вече задоволени според досегашната му редакция, могат да искат допълнително възнаграждение или заплащане на вещите, съгласно сегашното изменение.“

(Ето мотивите към законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на наредбата-закон за подпомагане на народните борци срещу фашизма и техните семейства

Г-да народни представители! След победата, удържана над фашизма на 9 септември 1944 г., народната власт и отечествено-фронтовското правителство основателно и твърде навременно се замислиха за подпомагане на борците срещу фашизма и техните семейства, които самоотвержено и беззаветно водиха борбата за народното освобождение и изгонването от страната на чуждия окупатор. Така се създаде първата наредба-закон за подпомагане пострадалите в борбата срещу фашизма и за народна свобода, който в последствие бе напълно отменен и заместен от сега действащата наредба-закон за подпомагане народните борци против фашизма и техните семейства.

Бързината обаче, с която се уреди тая сложна и комплицирана материя, бързина, наложена само от нуждата да се даде бърза и временна помощ на пострадалите борци срещу фашизма, които в деня на победата бяха изчерпили напълно материалните си сили и възможности за живот, както и фактът на съществуването на няколко съюза на борци срещу фашизма, направи това законодателстване непълно и неотговарящо напълно на нуждите на борците.

Пострадалите в борбата срещу фашизма следва да се привият по привилегии, облекчения, улеснения и помощи с пострадалите от войните, тъй като те са водили борбата на равни условия с тях на пълна военна нога и с всички рискове, несгоди и последици на една регулярна война, като дори в много случаи са били поставени в най-неблагоприятно положение за водене на борбата, в смисъл на облекло, храна, продоволствие с бойни припаси, медицинска помощ и пр., отколкото са били поставени бойците от една редовна армия.

Предлаганите изменения и допълнения на наредбата-закон за подпомагане на народните борци против фашизма и техните семейства идват да отговорят на нужди, които животът е открил и които са намерили и тяхното задоволяване не търпи отлагане.

Всичко това налага, г-да народни представители, да се пристъпи към гласуването на закона за изменение и допълнение на наредбата-закон за подпомагане на народните борци против фашизма и техните семейства.

Гр. София, септември 1946 г.

Министър на социалната политика: Г. Ив. Попов)

Председателстващ Георги Трайков: Няма записани оратори.

Който приема на първо четене законопроекта за допълнение и изменение наредбата-закон за подпомагане народните борци против фашизма и техните семейства, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър Георги Попов: Аз моля, законопроекта да се гласува, по спешност, и на второ четене.

Председателстващ Георги Трайков: Г-н министърът на социалната политика предлага, законопроекта да се гласува, по спешност, и на второ четене. Който приема това предложение, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете заглавие на законопроекта.)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема заглавието на законопроекта, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 1)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 1, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 2)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 2, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 3)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 3, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 4)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 4, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 5)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 5, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 6)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 6, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 7)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 7, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 8)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 8, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-да народните представители да се съгласят, четвърта точка от дневния ред да се пререде и да пристъпим към разглеждане на точка пета:

Първо четене на законопроекта за изменение и допълнение на наредбата-закон за облекчаване на бежанците, настанени по закона за селско-стопанско настаняване на бежанците.

Който приема това предложение, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Председателството предлага, мотивите да не се четат. Който приема това предложение, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да докладва законопроекта.

Секретар Георги Христов (з): (Чете)

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение и допълнение на наредбата-закон за облекчаване на бежанците, настанени по закона за селско-стопанско настаняване на бежанците

§ 1. Точка „а“ към чл. 1 се изменя така:

„Освобождават се от пълното или частично плащане на дължимите лихви до 31 декември 1946 г. (като внесените лихви до влизането на закона в сила не се връщат) само ония бежанци, които се намират в затруднено материално положение, установено с мотивирано решение на комисия при съответната по местожителството на бежанеца община, в състав: представител на Българската земеделска и кооперативна банка, на общинския ОФ комитет, на общината и на бежанците. Комисията се свиква от представителя на общината. В решенията си те определят и процента на опрощаването. Решенията на комисията влизат в сила след утвърждаването им от главния директор на държавните дългове, който е властен и да изменява предложения от комисията процент за опрощаване.“

Точка „б“ от същия член се изменя така:

„Начинаей от 1 януари 1947 г. бежанците изплащат задълженията си с 4% лихва в срок от 15 години, с полугодишни погасителни вноски, равни на 1/30 от дължимата главница, плюс лихвите върху неиздължения капитал.“

§ 2. Чл. 2 се изменя така:

„Задържаните облигации от 6% държавен заем 1923 г. се прихващат срещу задълженията на бежанците по тяхната номинална стойност. Лихви по задълженията им до 1 януари 1937 г. не текат.“

§ 3. Втората алинея на чл. 9 се изменя така:

„Ако бежанецът изплати дълга си наведнаж, до 1 ноември 1947 г., изтеклите към датата на плащането лихви се събират с 20% намаление, а дължимата главница се събира с 10% намаление.“

§ 4. Към чл. 11 се прибавя нова алинея:

„По молба на заинтересуваните бежанци Главната дирекция на държавните дългове взема обратно от тях ония имоти, които са неизползуваеми, поради лошо местонахождение, неплодородие, заливаемост, нехигиеничност или други причини, което се установява чрез съответния държавен агроном с представители на общинската власт и бежанците. В тоя случай стойността на така отнетия имот се приспада от съответната сметка на бежанеца, като същият може да бъде освободен от лихви, върху дължимите срещу неизползуваните имоти суми. При същите случаи Главната дирекция на държавните дългове може да отсрочи задължението на бежанците за времето, през което използването не е било възможно.“

(Ето мотивите към законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на наредбата-закон за облекчаване на бежанците, настанени по закона за селско-стопанско настаняване на бежанците

Г-да народни представители! С наредбата-закон за облекчаване на бежанците, настанени по закона за селско-стопанско настаняване на бежанците от 1926 г., бежанците получиха съществени облекчения на техните задължения, заключаващи се главно в опрощаване на дължимите лихви до 31 декември 1936 г., в намаление на лихвата от 8½% на 4% и в продължаване на срока за погасяване на дълговете им с нови 10 години.

Поради различни причини обаче мнозина бежанци и след влизането в сила на горните облекчения не можаха да посрещнат редовно своите погасителни вноски, поради което се налага да се на-

прави нова преценка на действителните платжни способности на намиращите се в бедствено положение бежанци-дължници, като се направи съответното намаление или пълно опрощаване на изтеклите и дължими лихви до 31 декември 1946 г.

Освен това целесъобразно е да се удължи общо срокът за погасяване на задълженията с още пет години, чрез което ще се намалят размерите на погасителните вноски. Като отделно облекчение се предвижда опрощаването на лихвите на задълженията на бежанците до 31 януари 1937 г., но само в случаите, когато задълженията от тях облигации от 6% бежански заем от 1923 г. не са още минали по сметка срещу задълженията им.

За усиляване насърчението към предсрочно плащане, предвижда се намаление с 20% на дължимата лихва и с 10% на дължимата главница, ако дългът бъде изплатен наведнаж до 1 ноември 1947 г. Вън от горното, има случаи, когато някои бежанци са оземлени с имоти, които те не са могли да използват рационално, поради независещи от тях причини. Справедливо е да се освободят тия бежанци от такива имоти, като стойността им се приспада по сметките и същите могат да бъдат освобождавани от дължими лихви по съответното на стойността на имота задължение, или да се отсрочват тия задължения съответно на временното неизползване на имота.

Пред вид на горензложеното, моля ви, г-да народни представители, да разгледате и одобрите представения ви законопроект.
Министър на финансите: Д-р Ив. Стефанов)

Председателстващ Георги Трайков: Оратори няма записани.

Който приема на първо четене законопроект за изменение и допълнение на наредбата-закон за облекчаване на бежанците, настаниени по закона за селско-стопанско настаняване на бежанците, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министър д-р Рачо Ангелов — заместник на г-на министъра на финансите.

Министър д-р Рачо Ангелов: Г-да народни представители! Моля, законопроектът да се гласува, по спешност, и на второ четене, понеже никой не е против.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема предложението на г-н министър Рачо Ангелов, заместник на министъра на финансите, да се гласува законопроектът, по спешност, на второ четене, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете законопроекта.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете заглавието на законопроекта*)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема заглавието на законопроекта, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 1)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 1, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 2)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 2, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 3)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 3, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Христов (з): (Чете § 4)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема § 4, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.
Преминуваме към разглеждане на точка шеста от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за приемане дарението на кооперативната болница в гр. Павликени, направено в полза на Министерството на народното здраве.

Председателството предлага, мотивите да не се четат. Който приема това предложение, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Георги Христов (з): (Чете)

„ЗАКОНОПРОЕКТ

за приемане дарението на кооперативната болница в гр. Павликени, направено в полза на Министерството на народното здраве

Чл. 1. Приема се дарението на Народната кооперативна болница от гр. Павликени, направено в полза на Министерството на народното здраве по решение на общото й извънредно събрание, състояло се на 15 септември 1946 г., с което се отстъпва на Министерството на народното здраве целият инвентар, инструментариум, медицински материали, хранителни припаси, отоплителни материали и др., собственост на казаната кооперативна болница.

*) За текста на законопроекта, виж първото четене на стр. 11-7.

Чл. 2. Министерството на народното здраве приема активна на Павликенската кооперативна болница и пасива на същата, но до толкова, доколкото задълженията й не надхвърлят сумата 500.000 лв. Тази сума да се вземе от бюджета на Министерството на народното здраве, като министърът на това министерство посочи, от кой параграф да се изразходва, без да се спазват разпоредбите на закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Чл. 3. Министерството на народното здраве се задължава в най-кратък срок да открие държавна второстепенна болница в гр. Павликени.

Чл. 4. Приемането и предаването на болничното имущество, посочено в чл. 1, да стане от комисия, назначена от министъра на народното здраве.

Чл. 5. Дарението се освобождава от заплащане на всякакви държавни и общински мита, такси, берии, герб и други.
Настоящият закон заменя нотариалния акт за дарение.“

(Ето мотивите към законопроекта:

МОТИВИ

към законопроекта за приемане дарението на кооперативната болница в гр. Павликени, направено в полза на Министерството на народното здраве

Г-да народни представители! Извънредното общо събрание на членовете на народната кооперативна болница в гр. Павликени, състояло се на 15 септември 1946 г., реши единодушно да отстъпи — дари — в полза на Министерството на народното здраве целия си инвентар, инструментариум, медицински материали, хранителни припаси и др.

Това имущество, състоящо се от ценни материали, които трудно се намират на пазара, между които комплект рентгенов апарат, ултратерм, 46 легла комплект, чаршафи, одеяла, бельо, пишуща машина, радиоапарат, ценни мебели, пълен инструментариум, автоклави и пр., възлиза, изчислено по цени от 1936—1939 г. на сума, надминаваща 1.500.000 лв. При сегашни пазарни цени, само рентгеновият апарат струва към 1.000.000 лв., а общата сума надминава 4.000.000 лв.

Срещу това отстъпване (дарение) кооператорите поставят като условие да се изплатят задълженията им, дотогава, доколкото те не надминават сумата 500.000 лв. Временният баланс към 15 септември 1946 г. сочи задължение от около 300.000—400.000 лв. Второто условие, което се поставя, е Министерството на народното здраве да открие държавната второстепенна болница в гр. Павликени, което и без друго се предвижда в здравния план на министерството.

Изгодността на дарението е очевидна. Срещу една малка сума държавата получава ценно имущество, надминаващо десетократно това, което тя ще изплати.

Този патриотичен жест на членовете на кооперативната болница в гр. Павликени говори за високо отечествено-фронтско съзнание. Ето защо аз ви моля, г-да народни представители, да разгледате и одобрите приложенния законопроект.

Гр. София, септември 1946 г.

Министър на народното здраве: Д-р Р. Ангелов)

Председателстващ Георги Трайков: Няма записани оратори.

Който приема на първо четене законопроекта за приемане дарението на кооперативната болница в гр. Павликени, направено в полза на Министерството на народното здраве, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министър д-р Рачо Ангелов.

Министър д-р Рачо Ангелов: Моля г-да народните представители да се съгласят, законопроектът да мине, по спешност, на второ четене, понеже той е за нас от извънредно голямо значение.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема предложението на г-н министър Рачо Ангелов, законопроектът да мине, по спешност, на второ четене, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Георги Христов (з): (Чете заглавието на законопроекта*)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема заглавието на законопроекта, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Георги Христов (з): (Чете чл. 1)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 1, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Георги Христов (з): (Чете чл. 2)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 2, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Георги Христов (з): (Чете чл. 3)

*) За текста на законопроекта, виж първото четене по-горе.

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 3, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Георги Христов (з): (Чете чл. 4)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 4, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Георги Христов (з): (Чете чл. 5)

Председателстващ Георги Трайков: Който приема чл. 5, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.
Пристъпваме към точка четвърта от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за обществени грижи и възпитание на детето.

Председателството предлага, мотивите към законопроекта да не се четат. Който приема това предложение, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да прочете само законопроекта.

Секретар Георги Христов (з): (Чете)

„ЗАКОНОПРОЕКТ

за обществени грижи и възпитание на детето

Чл. 1. При Министерството на социалната политика се учредява Централен съвет за обществени грижи и възпитание на детето (ЦСОГВД).

Чл. 2. Целта на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето е:

а) да осигури всеотдайва грижа за децата, чиито родители са заети в производството, администрацията и обществено-политическия живот, да подпомогне правилното развитие на тези деца, като организира по най-целесъобразен начин извън училищното им време чрез откриване и уреждане на ясли, съвещателни станции, поликлиники, превантории, дневни и седмични детски домове, селски летни детски домове, детски занимални, клубове, летовища, стагове, игрища и други;

б) да съгласува всички инициативи в страната в това отношение; в) да провежда единство в организацията и ръководството на подобни инициативи, изхождащи от отделни министерства, организации, физически и юридически лица.

Чл. 3. Централният съвет за обществени грижи и възпитание на детето има следният състав: по един представител на всички министерства, под чието ведомство се провеждат инициативи в областта на обществените грижи и възпитание на детето, по един представител на Националния комитет на Отечествения фронт, на Общия работнически професионален съюз (ОРПС), на Общия земеделски професионален съюз (ОЗПС), на Българския жещки народен съюз (БЖНС), на „Българския червен кръст“, на Националния комитет на българските кооперации, на Помощната организация, на Върховния съвет на „Септемврийче“, на Съюза на българската индустрия.

Представителите на организациите се посочват от самите организации, а на министерствата — от съответните министри.

Мандатът на всички членове на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето е двегодишен.

Представителите на организациите могат да бъдат отзовани по искане на самите организации и преди да е изтекъл мандатът им, определен в предходната алinea.

За председател на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето се избира лице измежду състава на съвета.

Секретар на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето е педагог, представен от Министерството на народното просвещение и одобрен от съвета.

Чл. 4. Централният съвет за обществени грижи и възпитание на детето е автономен институт. Той е юридическа личност.

Чл. 5. Централният съвет за обществени грижи и възпитание на детето избира от своя състав постоянно бюро от 5 души: по един представител на Министерството на социалната политика, на Министерството на народното просвещение, на Министерството на народното здраве и двама представители на масовите организации.

Представителите на министерствата са лица, командирвани за постоянна работа в бюрото.

Чл. 6. Централният съвет за обществени грижи и възпитание на детето заседава един път месечно, а извънредно — само по покана на бюрото.

Чл. 7. Централният съвет за обществени грижи и възпитание на детето изработва годишен план за дейността си, въз основа отделните планове на министерствата и организациите, които влизат в него.

Чл. 8. Органите на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето по места са: местните съвети за обществени грижи и възпитание на детето при общините. (МСОГВД).

Чл. 9. Съставът на местните съвети за обществени грижи и възпитание на детето е следният: представител на общината (община, в която има служба за обществени грижи — завеждащият тази служба, а където няма такава служба — кметът), представител на местната здравна служба, представител на местната училищна власт; в областните и околийски градове — областният, съответно околийският училищен инспектор, а в останалите селища — лице, определено от съответния околийски училищен инспектор, инспектор на труда, ако има такъв, по един представител на местния ОФ комитет, на местния синдикален съвет, на Женското дружество, на кооперациите, на Помощната организация, на дружеството „Червен кръст“, на местното дружество на Общия земеделски професионален съюз (ОЗПС), на съвета за „Септемврийче“ и на индустриалците.

Местният съвет в областния град изпълнява функциите и на областен съвет (ОСОГВД), който има постоянен платен секретар, с ценз редовен учител.

Чл. 10. Местните съвети на обществени грижи и възпитание на детето при общините събират средства, построяват, издържат, ръководят и контролират материалната страна във всички заведения, упоменати в чл. 2, буква „а“, на този закон, в съгласие и под ръководството на Министерството на социалната политика.

Чл. 11. Ясли, детските съвещателни станции, детските поликлиники, превантории и други се откриват и ръководят от Министерството на народното здраве, съгласно с закона за защита на майката и детето и в съгласие с Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето.

Чл. 12. Детските домове се откриват и ръководят от Министерството на народното просвещение съгласно с закона за предучилищното образование и в съгласие с Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето.

Чл. 13. Здравната служба във всички детски заведения, упоменати в чл. 2, буква „а“, на този закон, се организира и провежда от Министерството на народното здраве.

Чл. 14. Организацията на учебно-възпитателната работа в същите детски заведения принадлежи на Министерството на народното просвещение.

Чл. 15. По места всички детски заведения, упоменати в чл. 2, буква „а“, на този закон, се ръководят в педагогическо отношение от учители-специалисти, завършили държавни педагогически институти и курсове при Министерството на народното просвещение или такива, признати от същото министерство. Тази материя се урежда със специален правилник, утвърден с заповед на министъра на народното просвещение.

Назначаването на учителския персонал в детските домове става по реда, указан в правилника за поддръждането на учителския персонал в детските и в основните училища, а учителският персонал в другите детски заведения се представя от местния съвет за обществени грижи и възпитание на детето и се утвърждава от председателя и секретаря на областния съвет за обществени грижи и възпитание на детето.

Забележка. Заварените в детските домове неспециалисти запазват местата си, стига да са добре оценени.

Чл. 16. Всички детски заведения, упоменати в чл. 2, буква „а“, на този закон, се инспектират от съответните училищни инспектори: децата от предучилищната възраст — от инспектори по предучилищно образование при Министерството на народното просвещение, а децата от училищната възраст — от околийските училищни инспектори.

Чл. 17. По решение на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето, физически и юридически лица могат да строят, откриват и цялостно да издържат със свои собствени средства детски домове, занимални, летовища, игрища и всякакви други детски заведения, упоменати в чл. 2, буква „а“, на този закон, като се съобразяват с постановленията на настоящия закон.

Ако физически и юридически лица не могат изцяло да издържат откритите от тях детски заведения, те се прехвърлят към съответните общини.

Чл. 18. Без разрешение на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето не могат да се откриват, закриват и сливат детски заведения.

За откриване на нови ясли дава съгласие Министерството на народното здраве, а за откриване на детски домове — Министерството на народното просвещение и Министерството на социалната политика.

Чл. 19. Централният съвет за обществени грижи и възпитание на детето кабира средства за издръжка на всички детски заведения, упоменати в чл. 2, буква „а“, на този закон, от:

а) Министерството на социалната политика, което предвижда всяка година в бюджета си най-малко 50.000.000 лв.;

б) Министерството на народното просвещение, което предвижда всяка година в бюджета си най-малко 10.000.000 лв. и необходимите суми за издръжка на педагогическите институти и курсове за подготовка на кадри и за заплати на инспекторския и учителския персонал в детските домове;

в) Министерството на народното здраве, което предвижда всяка година в бюджета си най-малко 20.000.000 лв. и необходимите суми за организиране на детските заведения, посочени в чл. 11 на този закон, както и за заплати на здравния персонал, който провежда по места здравната грижа за детето;

г) Министерството на земеделието и държавните имоти, което предвижда всяка година в бюджета си най-малко 30.000.000 лв. за детски заведения по селата;

д) Общините предвиждат всяка година една сума, представляваща най-малко 40% от предвидените кредити за обществени грижи; ако това не бъде направено, областният директор или Министерството на вътрешните работи вписват тази сума служебно при утвърждаването на бюджета им.

Забележка. Остатъците от общинските бюджети за обществени грижи през изтеклите бюджетни упражнения преминават в съответния параграф за следващия бюджет.

е) еднократна помощ в размер на 50.000.000 лв. от фонда „Семейни добавки“ при Дирекцията на труда;

ж) ежегодна вноска в размер на 25.000.000 лв. от Института за обществено осигуряване, вписани всяка година в бюджета му;

з) вноски от всички организации със стопанска и идеална цел; размерите на тези вноски се определят от самите организации и се вписват задължително в годишните им бюджети;

и) месечни такси от родителите на деца, посещаващи съответните детски заведения, както и от лица, които се грижат за деца-сирачи, в същите заведения;

к) дарения, завещания и други непредвидени приходи.

Чл. 20. Всички суми, предвидени в чл. 19 на този закон, букви „а“, „б“ — най-малко 10.000.000 лв., „в“ — най-малко 20.000.000 лв., „г“, „е“, „ж“, „з“ и „к“ се внасят по специална сметка в Българската народна банка на името на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето.

Службата по специалната сметка на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето е безплатна.

Чл. 21. Бюджетът на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето се упражнява без да се прилагат постановленията на закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Персоналът при Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето се назначава от самия съвет. Служителите както при Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето, така и при местните и областни съвети, се ползват с правата на държавни служители.

В бюджета се предвиждат всяка година необходимите суми за заплати и на членовете на бюро на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето.

Представителите на отделните министерства се плащат и командироват от съответните министерства, на представителите на масовите организации се плаща от бюджета на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето.

Централният съвет за обществени грижи и възпитание на детето отпуска суми на общините срещу квитанция от редовен кесач.

Чл. 22. Контролът върху разходите на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето се упражнява от бюджетоконтролния отдел при Министерството на социалната политика.

Чл. 23. Предвидените в бюджета на общините суми заедно с набраните суми от физически лица, дружества и организации се изразходват по места от общините за същата цел.

Събраните такси от родителите, чиито деца посещават съответните детски заведения, както и от лицата, които се грижат за деца-сирачи в същите заведения, се внасят в касата на общината и се изразходват за същата цел.

Размерът на таксите се определя от общината и се одобрява от Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето.

Чл. 24. Контролът върху разходите на сумите от общините се упражнява от съответните общински, финансови и държавни власти, без да се прилага законът за бюджета, отчетността и предприятията.

Чл. 25. За всички изразходвани суми от общините, както и за начина на изразходването им, общините са длъжни да изпращат всяка година отчет в Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето.

Чл. 26. Всички постройки на сгради за детски заведения, книжария и документите, които се издават, подават или съставят във връзка с приложението на този закон, се освобождават от всякакви държавни, общински и други данъци, фискални тежести, бери, мита, герб и други плащания под каквато и да е форма.

Чл. 27. Контролът по приложението на този закон се извършва от Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето, от местните съвети и от органите на Министерството на социалната политика, Министерството на народното просвещение и Министерството на народното здраве.

Чл. 28. За нарушение на чл. 19 от този закон се съставят актове от органите, посочени в чл. 27 на този закон, в присъствие на двама свидетели.

Нарушителите се глобяват от 1.000 до 5.000 лв. с наказателно постановление, издадено от бюро на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето, а невнесените суми се събират в двоен размер по реда на събиране преките данъци.

Обжалването на постановленията става по общия ред, предвиден в закона за наказателното съдопроизводство, глава V, книга III.

Чл. 29. За прилагането на този закон се изработват от Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето съответните правилници, които се одобряват от Министерския съвет.

Чл. 30. Този закон отменя разпоредбите във всички други закони, правилници и наредби, които му противоречат.

(Ето мотивите към законопроекта:

МОТИВИ

Към законопроекта за обществени грижи и възпитание на детето

Г-да народни представители! Предложеният законопроект урежда една материя от извънредно важно значение за правилното душевно и телесно развитие на подрастващите поколения и представлява ценен принос в областта на грижите за здравеопазването и възпитанието на детето, което във всички културни страни се смята за неопенен морален капитал на нацията и по грижите за него се съди за културното равнище на даден народ.

За отечественофронтовска България не е безразлично какви насоки ще се дадат на образованието и възпитанието на децата, особено на тези от предучилищната възраст, какви семена ще се посадят в крехките детски души и от какви елементи и на каква основа ще се изгради техният личен характер, дали ще насочим това развитие към един индивидуализъм, с всичките му отрицателни прояви на себичност и въздигане собствената личност в култ, поставянето ѝ над интересите на колектива, или е по правилно да развиваме в детето още от предучилищната възраст здрави со-

циални чувства, полезни навики за живеене в колектива, приучава да се зачитат неговите желания и нужди. И грижата за децата е грижа за утрешните граждани на Народната република България и тази грижа трябва да започва още от предучилищната възраст, за да се получат по-добри възпитателни и образователни резултати.

За да се постигне казаното по-горе, необходимо е да се открият колкото се може повече детски заведения: ясли, съвещателни станции, поликлиники, преванториуми, дневни и седмични детски домове, селски летни детски домове, детски занимални, клубове, летовища, станове, игрища и други, както и да се осигури тяхната издръжка и здравен контрол. Особено важно е да се организират всеобщи грижи за децата, чиито родители са заети в производството, администрацията и обществено-политическия живот, както и за децата без родители или морално и здравно застрашени.

Създадените вече с закон кооперативни земеделски трудови стопанства, в които широко е приложен принципът на кооперативното обработване на земята и технизацията на нашето земеделие, от една страна, и замисленото планово индустриализиране, от друга, ще въвежат в производствения процес и в земеделското стопанство и индустрията и промишлеността също така и жената, която вече политически и формално е напълно изравнена с мъжа. Не само като работничка жената-майка ще бъде заета в народното стопанство, но също и като общественица и интелектуалка на нея се възлагат много и разностранни задължения, които тя би могла да изпълни както трябва, само ако е сигурна, че има кой да се грижи за отглеждането и възпитанието на нейните деца, да я замени компетентно и с любов в онзи грижи за подрастващото поколение, по които, както казахме вече, се съди за културното развитие на един народ.

Организираните грижи за децата на трудещите се трябва да бъдат цялостни, като се провеждат бързо и своевременно. Тъкмо чрез настоящия законопроект се урежда най-изчерпателно и цялостно въпросът за тези грижи.

Като имате пред вид всичко това, надявам се, г-да народни представители, че вие ще одобрите предложения законопроект, като го гласувате. С това ще се осъществи онзи част от програмата на Отечествения фронт, която се отнася до грижите за детето, и последното ще стане един важен и постоянен елемент в нашата социална политика.

Гр. София, 26 септември 1946 г.

Министър на народното просвещение: Ст. Костурков)

Председателстващ Георги Трайков: Има думата министърът на социалната политика.

Министър Георги Попов: Г-да народни представители! Въпросът за дневните детски домове е една част от големия социален въпрос — грижата за подрастващите поколения. Въпросът за дневните детски домове безспорно ще трябва да бъде разрешен най-рационално, като се съобразим с всички педагогически, социални и културни условия и предпоставки, на които те трябва да почиват.

Трябва да се направи едно ясно разграничение между дневни детски домове и детски градини, наричани в миналото забавачници. В детските градини, забавачниците, центърът на тежестта пада върху учебно-възпитателната дейност, именно да се подготви детето за училището, да може по-лесно да възприеме онова, което ще му се преподава. А в дневните детски домове центърът на тежестта пада върху социалната страна на въпроса. В тия домове детето трябва да бъде приспазано, трябва да бъде нахранено, трябва да бъде почистено, въобще да бъде поставено при условия, които заемстват семейната обстановка; детето трябва да бъде, така да се каже, поставено на майчински грижи, да не бъде лишено от тях, когато майката е или в фабриката, или в полето, или в работилницата. Това трябва да се разбере.

Безспорно, не може да се поддържа, че в дневните детски домове няма възпитание или образование, защото всичко, което се прави съзнателно, даже несъзнателно, оказва влияние върху бъдещото развитие на детето, върху неговата психика, физика, моралитет и т. н. Но все пак, повтарям, центърът на тежестта пада върху социалната страна. Щом като е така, щом като тук социалната страна надделява, безспорно дневните детски домове трябва да бъдат под компетенцията на Министерството на социалната политика.

Министерството на социалната политика беше приготвило свой законопроект, представен в Министерския съвет. Когато съм отсъствувал от Министерския съвет — аз държа на това — този законопроект е бил прист от Министерския съвет. Снощи аз бях изнедал, когато се научих, че е поставен в дневния ред един законопроект от моя колега Стоян Костурков. Аз не държа на формалната страна, защото за мен не е важно коя майка ще гледа детето; за мен е важно детето да бъде добре хранено, въобще добре гледано. Важното е да излезе един хубав закон, който да стимулира правилното развитие на този институт. Кой ще внесе законопроекта, това няма значение.

В този законопроект обаче, който се разглежда сега, има извънредно големи несъобразности. Една от тях например е допускането на двойственост в управлението на детските домове. А безспорно е, че във всички институти, където има двойственост, не може да има правилно насочване дейността им.

Д-р Васил Ханджиев (з): Двувластие има.

Министър Георги Попов: Да, има двувластие, което трябва да се премахне. Министерството на социалната политика стои на становището, че педагогическо-учебният контрол, назначаването и контролирането на персонала безспорно принадлежи на Министерството на просвещението. И в законопроекта, който вие представихте, точно така е предвидено. Но администрирането, финансирането,

изобщо управлението на дневните детски домове трябва да бъде под едно ведомство, за да може да има наистина ред в този институт. Например в чл. 1 на този законопроект се казва: „При Министерството на социалната политика се учредява Централен съвет за обществени грижи и възпитание на детето“, а след това в законопроекта съвършено се елиминира функцията на Министерството на социалната политика. При това положение безпредметно е този институт да бъде при Министерството на социалната политика.

Нека да бъде напълно под ведомството на Министерството на народната просвета. Ние не се противопоставяме на това. Пак повтарям: не е важно коя майка ще гледа детето, стига само то да бъде добре гледано. Ето, след като в чл. 1 се казва, че този институт се учредява при Министерството на социалната политика, в последната алинея на чл. 3 от законопроекта се казва: „Секретар на Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето е педагог, представен от Министерството на народното просвещение и одобрен от съвета“. Можете да си представите при това положение каква двойственост ще има в този институт. След това в чл. 5 се казва, че централният съвет избира от своя състав пет души — едни кои си — и „двама представители на масовите организации“, без да се каже кои са тези масови организации. Аз мога да ви кажа, че една от тия масови организации ще бъде ОРИС, но това трябва изрично да се каже в законопроекта. Иначе още на другия ден ще стане спор, от кои масови организации да бъдат тия двама представители. Занаятчиите ще кажат, че са масова организация, търговците ще кажат, че са масова организация, ОРИС ще каже същото.

Има още много други несъобразности в законопроекта. Например в чл. 12 се казва: „Детските домове се откриват и ръководят от Министерството на народното просвещение“ и пр. Уж при Министерството на социалната политика се учредява този институт, а в този член се казва, че детските домове се откриват и ръководят от Министерството на народното просвещение! В чл. 18 пак се казва: „За откриване на нови ясли дава съгласие Министерството на народното здраве, а за откриване на детски домове — Министерството на народното просвещение и Министерството на социалната политика“. И тук има пак двойственост. Можете да си представите каква канцеларщина ще се яви, кое министерство да открие нови ясли. Нека това правее да го има Министерството на просветата — ние не се противопоставяме на това — но трябва да се създаде, така да се каже, единство, г-да народни представители, в откриването, ръководството и администрирането, управлението на този институт.

Аз ви казвам само някои от несъобразностите в законопроекта, за да видите, че един такъв закон, в който има двойственост, ще породни спорове и т. н.

В чл. 29 се казва: „За прилагането на този закон се изработват от Централния съвет за обществени грижи и възпитание на детето съответните правилници, които се одобряват от Министерския съвет“. По представление на кой министър става това? Това трябва да бъде казано. Самият Министерски съвет не може да представи тези правилници. Трябва да има един министър и да се каже кой е. Турете министъра на народното просвещение или министъра на социалната политика, който щете, но трябва да се каже, за да се знае кой министър ще представи съответните правилници за одобрение в Министерския съвет и да ги защитава, защото не може целият централен съвет, който е един тежък апарат, да отиде в Министерския съвет да ги защитава.

Г-да народни представители! За да се уверите, че Министерството на социалната политика не прави егзистична ведомствена политика, аз моля да се приеме законопроектът на първо четене и след това да се изпрати в комисията, за да бъде обсъден там и да се създаде един добър институт. Нека този институт да бъде към Министерството на народното просвещение — аз декларирам за трети път това. Нека целият този институт остане към Министерството на народната просвета, но да има единство в управлението, за да може да върви добре този институт.

Та, моля, законопроектът да се изпрати в комисията, където да стане шателно проучване, за да излезе един хубав закон.

Аз ви декларирам също така, че неприемането сега окончателно на този законопроект абсолютно с нищо не пречи на фактическото положение на дневните детски домове. Тазн година, г-да народни представители, е рекордна по отношение числото на дневните детски домове. Имаше над 3,000 домове постоянни и временни, летни. Те са издържани много добре. Нямаше никакви оплаквания, освен от някои неплатени учителки или за някои неизплатени на време суми, защото общините не са отчетени с квитанции. Това обаче не пречи да се реализират голям брой дневни детски домове, да им се даде една хубава организация и да получим известни резултати, които в миналото ги нямаше.

Аз още един път моля, г-да народни представители, в интереса на делото да се съгласите да бъде изпратен законопроектът в комисията и там да той да получи окончателно разрешение, като четвърти път правя декларация, че не държа този институт да бъде непременно към Министерството на социалната политика. (Ръкоплескания от Работническата социалдемократическа парламентарна група)

Председателстващ Георги Трайков: Има думата г-н министърът на народното просвещение.

Министър Стоян Костурков: Г-да народни представители! Първото нещо, на което искам да обърна вниманието ви, без да отговарям на колегата г-н Попов, е, че този законопроект е приет с абсолютно единодушие на Министерския съвет. В това заседание на Министерския съвет г-н Попов отсъствуваше. То беше последното заседание на Съвета. И аз не съм виновен, ако г-н Попов е отсъствувал тогава, нито Министерският съвет е виновен за това.

Законопроектът бе внесен в Министерския съвет от г-н Попов. Промените, които се направиха по настояване на Съвета, се внесоха в предложението сега на вас законопроект. Това е първото нещо, което има да забележа.

Второ. Министерският съвет настоя — подчертавам това, не аз, аз не настоявах на това, Съветът настоя — и реши още сега да бъде прокаран този законопроект и да стане закон. И затова аз бях принуден нощно време да внасям поправките, които Съветът направи, и на другия ден Държавната печатница бързо да нарежда законопроекта и да се внесе тук, в Народното събрание. Ето това са фактите.

Що се отнася до големия въпрос, който колегата Попов повдига на тук, за някакво си дувластие, този въпрос е много прост сам по себе си. Не всякога дувластие е вредно. Има случаи, когато то не само е полезно, но е неотразимо, необходимо. Такъв е този случай.

Има два въпроса, когато се говори за грижи и възпитание на детето. Първият въпрос е чисто педагогически, образователно-възпитателен — вторият въпрос е чисто материален. За първия въпрос грижата трябва да има непременно Министерството на просветата, защото това е неговата основна цел и задача. Много просто и ясно. За втория, чисто материалния — и управление, и всичко — очевидно трябва да се грижи Министерството на социалната политика. И тъйкато тъй е разрешен въпросът в предложението на законопроекта. На този въпрос Министерският съвет обърна особено внимание. Той го разгледа сериозно и го реши така, защото тъй би било най-полезно.

Каза се от друга страна, защо централният съвет да не бъде при Министерството на народната просвета, а да бъде при Министерството на социалната политика. Г-да народни представители! Този въпрос се повдигна в Министерския съвет и върху него се размениха сериозни мисли. И аз предлагам това решение, защото по-рано се предлагаше, централният съвет да бъде оставен при Министерския съвет. Министерският съвет обаче намери, че е несподобно той да се занимава с такива работи, да има при него още един такъв съвет. Не стигат ония съвети и организации, които ги има досега при Министерския съвет, та да му прилаваме и този съвет. Министерският съвет има по-друга задача. Той се занимава с големите национални, държавни въпроси и с такива работи не бива да го обременяваме. И това е много разумно и основателно. Затуй се реши, централният съвет да бъде поставен при Министерството на социалната политика. Само чисто педагогическата, научно-възпитателната работа се остави при Министерството на народното просвещение. Всичко друго е при Министерството на социалната политика.

Ето как стои въпросът, и аз съжалявам, че тук сме длъжни двама колеги да приказваме по един и същи въпрос. Никога у мене не е имало мисълта да обременявам на нова сметка Министерството на просветата, което се занимава с толкова много работи, с толкова много въпроси, че който и да е министър, не може да си отвори очите от работа. Но въпреки това научно-педагогическата, възпитателната част на въпроса за детето не може да отиде на друго място, защото единственото министерство, което се занимава с тези въпроси, където са специалистите и където се подготвяват специалистите, това е Министерството на народното просвещение. От Министерството на социалната политика се строи в голям брой детски домове и аз ръкоплексках винаги на моя другар Попов. Много хубаво, великолепно! Но аз добавих: недейте да строите детски домове без специално съвещание със специалиста архитект при Министерството на просветата, защото може да станат някои грешки, които да имат фатални последици за малките деца. Строи се, да кажем, здание за детски дом, обаче поставят се прозорците толкова ниско, че мъничкото дете, което е на 4 години, може да прескочи прозореца и да падне долу, да си счупи главата. Нищожна работа, но такава грешка е направена по моите сведения. Тази грешка и всички други грешки ще бъдат избегнати, когато се отнесем до специалистите по този въпрос, които най-изтънко познават въпроса и които в дадения случай ще ни предпазят от всички грешки, които иначе могат да станат.

По другите въпроси няма какво да отговарям — те са дребни.

Лебело подчертавам още един път, че внасянето на този законопроект и искането непременно законопроектът да бъде прокаран сега и да стане закон е решение на Министерския съвет. Това не е мое решение, а е решение на Министерския съвет. Той настоя и аз се съгласих, защото не мога да откажа на едно решение на Министерския съвет. Ако откажа, трябва да направя от това кабинетен въпрос, а за такива работи кабинетен въпрос не се прави.

Тъй стои работата. Сега, г-да народни представители, вие сте свободни да примете предложението на другаря Попов, да се отложи гласуването на второ четене на законопроекта и да не стане той сега закон, или пък да примете решението на Министерския съвет — този законопроект да стане сега закон. Изберете от двете неща и решете.

Председателстващ Георги Трайков: Няма други оратори записани.

Който приема на първо четене законопроекта за обществени грижи и възпитание на детето, моля, да вдигне ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър Стоян Костурков: Предлагам, законопроектът, по спешност, да мине сега и на второ четене.

Ефрем Митев (с): Моля г-н Костурков да обясни кое налага спешността.

